

SVEBRA RIKTLINJER SV-RI 2016:1

Serviceföreskrifter för handbrandsläckare

Fastställd 2005 Utgåva 2 – 2016-03-14

SVEBRAs riktlinjer SV-RI är utarbetade av branschföreningen SVEBRA – Svenska Brandsäkerhetsföretag. De skall i första hand fungera som riktlinjer för företag som jobbar med brandsäkerhet men också organisationer och företag som köper in sådana tjänster och produkter.

Syfte

Den 17 augusti 2001 antogs SS 3656 – Svensk Standard för underhåll och omladdning av brandsläckare. Standarden gäller för samtliga typer av brandsläckare och för alla användningsområden, oavsett var de är installerade.

Målsättningen med de gemensamma service- och underhållsföreskrifterna är att tillförsäkra kunder till SVEBRA företag en tillfredsställande funktionssäkerhet även lång tid efter leverans av handbrandsläckaren.

Meningen är också att samordna medlemsföretagens instruktioner till ett för branschen gemensamt synsätt på dessa frågor.

Instruktionen är utformad i enlighet med svensk standard SS 3656: Svensk standard för underhåll och omladdning av brandsläckare.

Tillämpning

Medlemsföretag i SVEBRA har förbundit sig att tillämpa föreningens service- och underhållsföreskrifter. Det gäller såväl i företagets egen verksamhet som vid marknadsföring och rådgivning till kunder och brukare.

Delar av föreskrifterna får uteslutas endast om det är motiverat av uppenbara tekniska skäl. Medlemsföretag har dock rätt att tillämpa mer omfattande föreskrifter där de finner att så är lämpligt.

Tillverkarens anvisning

Rutinkontroll, underhåll, omladdning och verkstadsgenomgång ska ske enligt anvisning från tillverkarens eller tillverkarens representant.

Utbyte av komponenter och släckmedel

Endast komponenter och släckmedel som är godkända av tillverkaren eller av tillverkarens representant får användas.

Rutinkontroll

Med rutinkontroll avses den kontroll som utförs löpande av innehavaren. Kontrollen ska utföras regelbundet. Intervallets längd anpassas till var handbrandsläckaren är placerad och vilken verksamhet den avser att skydda. Intervallet bör dock aldrig överskrida 3 månader annat än i undantagsfall.

Vid kontrollen skall följande säkerställas att:

- släckaren är placerad synligt på avsedd plats
- släckaren inte är blockerad
- släckarens instruktion är vänd utåt och läsbar
- släckaren inte har några yttre synliga skador
- manometern visar rätt tryck
- släckaren är plomberad

Underhåll

Underhåll skall normalt utföras en gång om året av utbildad serviceman. Serviceman är en person med utbildning, erfarenhet och kunskap om varje serviceåtgärd anvisad av tillverkare eller angiven i standarden. Servicemannen skall också ha tillgång till verktyg, reserv- och utbytesdelar, skriftliga instruktioner samt annan relevant utrustning.

Ett serviceregister skall finnas där varje släckare placeringsmässigt skall kunna identifieras.

Underhållet skall utföras i enlighet med SS 3656 och tillverkarens anvisningar.

Vid underhållet skall rutinkontroll utföras samt följande säkerställas:

- Att släckaren inte har varit använd.
- Att slangen och dess munstycke fungerar
- Att o-ringar och tätningsmembran är utbytt enligt tillverkarens anvisningar
- Att säkring är lätt att dra ut
- Att utlösningmekanismen fungerar utan att lösa ut släckaren
- Beroende på släckartyp
 - trycksatta släckare ska ha godkänt tryck
 - patronsläckare ska öppnas och behållarens insida, komponenter och släckmedel vara godkända
 - koldioxidsläckare har korrekt vikt
- plomb bytas
- korrekta uppgifter fyllas i på underhållsetikett

Kontrollerad och godkänd släckare skall märkas med dekal UNDERHÅLL UTFÖRT.

Utbildad servicetekniker

SVEBRA har tagit fram en utbildning för certifiering av brandservicetekniker som innebär erforderlig kunskap för underhåll av brandsläckare.

Utbildningen är en tredagars utbildning som avslutas med praktisk och teoretisk examination.

Utbildningen är giltig i fem år och genom medlemskap i SVEBRA får man kontinuerlig information om fel och brister på brandsläckare.

Teknisk kommitté

SVEBRA har en teknisk kommitté som sammanfattar historiska fel och brister samt samlar ihop kunskap från serviceföretag för att kunna spridas till brandservicetekniker i medlemsföretagen.

Felaktig släckare

Släckare eller komponent bedöms som olämplig om servicemannen anser att:

- deras tillstånd kan förhindra eller sätta ner funktionen
- de vid användning kan innebära fara

Om inte åtgärd för att rätta till ett fel kan vidtas omedelbart skall servicemannen avlägsna släckaren från dess normala plats och tydligt märka släckaren REPARATION NÖDVÄNDIG. Märkningen skall göras på framträdande plats och inkludera datum samt servicemannens identifikationsmärke.

Om utbyte eller reparation av släckare inte kan ske i samband med underhållet skall servicemannen skriftligen informera innehavaren om bristen.

Verkstadsgenomgång

Vid verkstadsgenomgång utförs en fullständig kontroll av släckarens funktion och packningar samt andra delar som slits ut eller åldras byts ut. Vid behov byts även släckmedlet. Tidsintervallet för verkstadsgenomgång är för:

Vätskesläckare 5 år
Pulver- och koldioxidsläckare 10 år

Verkstadsgenomgång skall utföras i enlighet med SS 3656 och tillverkarens anvisningar.

Efter utförd verkstadsgenomgång skall släckare märkas på underhållsetikett med VERKSTADSGENOMGÅNG UTFÖRD.

I samband med att verkstadsgenomgång utförs skall även återkommande kontroll utföras på koldioxidsläckares gasflaska och på patroner.

Slangprovning

I SS 3656 står det att vissa slangar ska tryckprovas men SVEBRA rekommenderar att slangarna byts ut mot nya.

Omladdning

Reglerna för omladdning anger att innehavaren skall tillse att släckare som tömts helt eller delvis laddas om eller byts ut. Omladdning skall ske enligt tillverkarens anvisning och släckaren märkas OMLADDNING UTFÖRD.

Pulversläckare skall laddas om i torra lokaler. De får inte öppnas i utrymmen med luftfuktighet över 70%. Samma krav gäller för lagring av pulver.

Vidare att det är väsentligt att undvika föroreningar eller blandning av olika pulver. Under inga förhållanden får AB- och B-pulver blandas.

Ej godkända släckare

Ett avsnitt i standarden anger att äldre släckartyper inte skall underhållas utan bör ersättas av nya släckare. Det gäller t.ex:

- Kemiska skumsläckare, soda-syrasläckare.
- Släckare utan säkerhetsanordning vars behållare är utförda och godkända enligt tidigare tryckkärlsbestämmelser.
- Släckare som måste stötas i golvet eller vändas upp och ned för aktivering.
- Släckare med nitad behållare eller med engångsbehållare utan angivet eller passerat kassationsdatum.
- Släckare där tillverkaren eller tillverkarens representant (vanligen importören) har upphört med sin verksamhet eller där godkända delar av annat skäl inte finns att tillgå.

Service mannen skall skriftligt informera innehavaren om att underhåll inte har utförts och att släckaren bör ersättas.

Ersättningsläckare

För att inte försämra brandsäkerheten vid service anger standarden att endast ett begränsat antal släckare får avlägsnas från ett område i samband med underhåll. Vid behov bör ersättningsläckare placeras ut.

Underhållsetikett

Släckare skall förses med underhållsetikett. Den skall placeras så att den inte täcker någon del av tillverkarens märkning eller släckarens användarinstruktion. Etiketten maxstorlek är 8000 mm² (= 9x9cm). Den skall placeras vid sidan om ordinarie framsidesetikett.